N°. 101.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 24 Augustus.

De abonnements-prijs dezer Courant is f 2,75 voor drie maanden, en franco per Post f 3. De abonnementen worden voor niet minder dan drie maanden genomen, en de betaling geschiedt comptant, of bij het einde van ieder vierendeel jaars.
De inzending der Advertentien behoort te geschieden des morgens vóór 10 ure, indien men dezelve in het eerst uit te geven nummer wil geplaatst hebben.

De Advertentien worden berekend tegen 22 cents de regel, met uitzondering van Huwelijks-Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs is: van één tot zes regels f 1,50 en voor iederen regel daarboven 22 cents.
Dezelve behoeven niet op gezegeld papier geschreven te zijn, alzoo bij elke plaatsing eener Advertentie het Regt van Zegel (35 cts.) moet worden betaald.

NIEUWSTIJDINGEN.

Duitschland.

FRANKFORT den 16 *augustus*. Van de Turksche grenzen wordt onder dagteekening van den 7 dezer gemeld:

„De heeren *von Lieven* en *Wastichenko* zijn heden morgen van Belgrado naar Kragujewacz vertrokken, alwaar zij morgen ochtend zullen aankomen, om de vroeger vermelde volksvergadering bij te wonen. Het voorloopig bewind en een aantal leden van den senaat hebben zich reeds voor eenige dagen tot hetzelfde einde derwaarts begeven. Er bestaat thans geen de minste twijfel meer aan, dat *Wucsitsch* en *Petroniewitsch* het land zullen verlaten."

— De beraadslagingen over het vraagstuk van de opheffing der kloosters in Aargau zijn in de Zwitsersche bondsvergadering begonnen. De eerste zitting heeft zes uren geduurd, hoezeer slechts acht leden het woord hebben gevoerd. De afgevaardigde van Aargau heeft in de eerste plaats de door zijn kanton uitgevaardigde opheffing verdedigd en aangedrongen op de noodzakelijkheid om een einde aan deze zaak te maken, door de aanneming van het door dat kanton gedane aanbod om een der kloosters te herstellen. De afgevaardigden van Thurgau, Waad, Tessin en Geneve, hebben den spreker ondersteund; daarentegen werd zijn voorstel hevig bestreden door den afgevaardigde van het voorzittend kanton (Lucern), die verklaarde, dat, wanneer men de vorderingen der Katholijken niet inwilligde, dezen eenen aanvang zouden maken met de scheiding der kantons door middel van een bijzonder concordaat. Deze verklaring heeft eenen levendigen indruk gemaakt. De beraadslagingen zullen in de volgende zittingen worden voortgezet en schijnen zeer hevig te zullen zijn.

Groot-Brittanje.

LONDEN den 19 *augustus*. Ook de derde lezing der Iersche wapenwet is nu in het hoogerhuis geschied, nadat verscheidene lords hunne gevoelens over de beste wijze om Ierland door meerdere inschikkelijkheid tot rust te brengen nog hadden ontwikkeld.

— Prins *Alexander* der Nederlanden is ll. maandag over Edinburg te Perth aangekomen, en heeft, na de merkwaardigheden dier stad bezigtigd te hebben, nog dienzelfden avond zijnen togt naar Braemar in de hooglanden, het jagtverblijf van den hertog van *Leeds*, voortgezet.

— Woensdag in den vroegen morgen is over deze stad en hare omstreken weder een hevig onweder losgebroken, vergezeld van zwaren regen en hagel, die veel schade hebben aangerigt.

— In den afgeloopen nacht is deze hoofdstad weder door twee zware branden bezocht. De eerste barstte ten 2 ure uit in het verwpakhuis van den heer *S. Ward*, Tooleystreet, en deelde zich weldra gelijktijdig aan de aluinpakhuizen der heeren *Loftus* en aan eene scheeps-timmerwerf mede. Door de groote hoeveelheid ligt ontvlambare stoffen, als olie, salpeter, zwavel, aluin enz., aangewakkerd, verhieven de vlammen zich nu en dan tot eene hoogte van meer dan duizend Engelsche voeten, en leverden een verheven maar vreesselijk schouwspel op. De tweede brand ontstond des morgens ten 4 ure bij een vuurwerkmaker in Fetterlane, ten gevolge eener hevige uitbarsting van buskruid. Ter naauwernood kon het leven van den eigenaar gered worden, en van 12 personen welke zich in het huis bevonden zijn de meesten beduidend gekwetst. Men uit bij deze gelegenheid op nieuw den wensch, dat het vervaardigen van vuurwerken, en het opeenstapelen van eene zoo groote menigte brandbare stoffen, in de volkrijkste wijken van Londen, voortaan door gepaste verordeningen belet moge worden.

— *O'Connell* heeft weder bij eene groote volksvergadering, die op den heuvel van Tara, niet zeer ver van Dublin, gehouden is, het voorzitterschap bekleed. Op dien heuvel werden in ouden tijd de koningen van Ierland gehuldigd en ook later eene soort van staten-vergaderingen gehouden. Een overgroot aantal personen uit de naburige graafschappen en sommigen der gilden van Dublin, die met hunne banieren daarvoor waren uitgetrokken, hebben deze volksvergadering bijgewoond. Bij den aanvang daarvan hebben duizenden der aanwezigen eenen grooten kring gevormd, rondom de hier aanwezige graven van den bij den opstand van 1798 gesneuvelde Ieren. Zij zijn daar op de knieën gevallen en hebben gebeden voor de zielen dier opstandelingen gedaan. In de bij deze gelegenheid door *O'Connell* gehoudene redevoering, die anders in den gewonen toon was gesteld, kwamen twee bijzonderheden voor, namelijk eene verklaring, dat Ierland, als het de intrekking der unie had verworven, nooit een penning meer aan rente der staatsschuld dan een kapitaal van 40 millioen p. st. zou betalen, en ten tweede eene aanmaning aan de Ieren, om bij hunne regterlijke geschillen niet de gewone regters te gebruiken, maar de beslissing der magistraatspersonen, die in den laatsten tijd hun ontslag hebben genomen, als scheidsmannen in te roepen. Men acht dit laatste eene gevaarlijke poging tot miskenning der bestaande magten.

Frankrijk.

PARIJS den 18 *augustus*. Men blijft steeds verzekeren, dat de hertog *van Aumale* bestemd is om onder-koning van Algiers te worden. Hiermede zal echter nog eenigen tijd gewacht worden. Hij zal eerst worden benoemd tot gouverneur der provincie Constantine, ten einde zich gedurende een paar jaren voor zijne hoogere betrekking voor te bereiden.

— De hertogin *van Orleans* en de prinsen hare zonen zijn op het punt geweest van een ellendig ongeluk met een rijtuig te hebben. Bij het afrijden van eene steile helling in het woud van Carreau, nabij Presles, is de stijl of klomp, die de fourgon, welke het rijtuig der hertogin volgde, moest tegenhouden, gebroken en de fouron is in volle vaart tegen het rijtuig der hertogin komen botsen, met deszelfs disselboom in het achterpaneel van het rijtuig indringende. In het rijtuig bevonden zich de hertogin, de jeugdige graaf *van Parijs*, de graaf *van Eu* en de prins *van Wurtemberg*; alles is evenwel nog zonder ongeluk afgeloopen.

— Gisteren avond is mevrouw *Espartero* alhier aan het Engelsch gezantschaps-hotel aangekomen, vergezeld, naar gezegd wordt, door den generaal *Seoane*, hetwelk een bewijs voor de groote inschikkelijkheid van het nieuw Spaansch bestuur zou opleveren. Hoewel onderrigt, dat haar langer verblijf in deze hoofdstad door niets zou belemmerd worden, zet echter de hertogin der overwinning hare reis over Hâvre naar Engeland denkelijk zeer spoedig voort.

Te Madrid schijnt de eendragt tusschen de verschillende partijen zich meer en meer te bevestigen. Onder den naam van comité der nationale partij, heeft zich daar gevormd eene vereeniging, waarvan de uitstekendste mannen van Spanje deel uitmaken, en welker doel is om aan de verkiezingen eene eenvoudige strekking te geven. De volkomenste overeenstemming heeft tot nu toe in derzelver vergaderingen geheerscht.

— Frankrijk heeft het nieuwe bewind van Madrid erkend, en men gelooft dat Portugal en Engeland spoedig dat voorbeeld zullen volgen.

— Sedert eenige dagen is veel gesproken van een verontrustend voorval, hetwelk bij de kust van Terre-Neuve zou hebben plaats gehad. Het duidelijkst berigt deswege leest men heden in een ministerieel dagblad. Daaruit blijkt, dat een Fransch visscher, den 16 julij, van twee kinderen vergezeld, met zijne praam is uitgeloopen om labberdaan te vangen. Door den vloed tot bij de kust van het groote eiland gedreven, geraakte hij in de nabijheid van een Engelsch vaartuig, dat tot kustbewaarder dient, en van hetwelk terstond twee schoten op hem gelost werden, het laatste waarvan hem eene doodelijke wonde aan het hoofd toebragt, terwijl de twee verschrikte kinderen, een gelijk lot duchtende, zich onderin de praam verborgen. De bemanning van het Engelsch vaartuig naderde, bragt hen naar de kleine haven Lameline over, zond den volgenden dag de praam en het lijk terug, en schreef aan den gouverneur dat het voorgevallene haar zeer leed was, en dat zij slechts geschoten had om vrees aan te jagen, „als of men (merkt het berigt aan) met kogels op de lieden schoot zonder doel om hen te raken, waarbij niet vergeten moet worden, dat het de bevelvoerende officier der gewapende sloep zelf geweest is die geschoten heeft." De gouverneur heeft terstond de goelet *la Gentille* naar Lameline gezonden, om de zaak te onderzoeken. Terstond heeft zich de Engelsche officier aan boord van dat schip begeven, om zijne verschooning in te brengen, met herhaling, dat hij geen oogmerk gehad had iemand te treffen.

Men schrijft het aan deze gebeurtenis en aan de geschillen tusschen de Engelschen en Franschen op Otaheite toe, dat de gezant *de Sint-Aulaire*, die voornemens was eenige maanden te Parijs door te brengen, denkelijk reeds zeer spoedig naar Londen zal wederkeeren. Ook de maarschalk *Sebastiani*, die thans bij den koning te Eu is, moet eerlang naar Londen reizen.

Nederlanden.

'sGRAVENHAGE den 20 *augustus*. Den 29 julij ll. heeft Z. M. het navolgend besluit genomen:

„*Wij WILLEM II enz.*,

„Gehoord de voordragt van onzen minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde kerk enz., van den 15 junij ll., no. 13, ten gevolge van de plaats gehad hebbende overweging der maatregelen, welke zouden kunnen genomen worden ter vermindering der uitgaven van 's lands kas;

„In overweging genomen de noodzakelijkheid, om deze bezuiniging zoo veel mogelijk op alle departementen van bestuur, en dus ook op die voor de eerediensten, toe te passen, voor zoo veel zulks kan plaats hebben, zonder wezenlijk nadeel voor de belangen van de godsdienst;

„Gezien het rapport van het departement van finantien, van den 25 dezer, no. $\frac{16}{580}$, R. U.,

„Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

„Dat bij het eventueel ontstaan van vacaturen van predikants-plaatsen, zoo bij Waalsche als bij Engelsche en Schotsche Presbyteriaansche gemeenten, de traktementen daaraan van 's Rijks wege verbonden zullen worden gehouden voor vervallen, met uitzondering alleen van de navolgende standplaatsen, welker behoud, door het voortdurend genot van jaarwedden uit 's lands kas, zal worden verzekerd, als:

„Vooreerst, Waalsche predikants-plaatsen: drie predikanten te Amsterdam, elk op eene jaarwedde van *f* 2,234. 50; twee te Rotterdam, elk op eene jaarwedde van *f* 1,800; twee te 's Gravenhage, de oudste op *f* 2,100, de jongste op *f* 1,900; een te Leyden, op *f* 1,800; een te Utrecht, op *f* 1,800 en een te Groningen op *f* 1,300.

„Ten andere, Engelsche en Schotsche predikantsplaatsen: een predikant voor de Engelsche gemeente te Amsterdam, op *f* 2,234. 50; een voor de Engelsche gemeente te Rotterdam, op *f* 1,700 en een voor de Schotsche gemeente te Rotterdam, op *f* 1,700."

— Bij besluit van den 14 dezer, heeft Z. M. een nieuw tarief van fourages, op voet van vrede, voor de officieren van het leger vastgesteld, waarbij een aantal uitdeelingen van rations geheel zijn gesupprimeerd, en de overige met inachtneming altijd van het beginsel, dat de paarden, waarvoor het ration gegeven wordt, werkelijk aanwezig zijn, aanmerkelijk zijn verminderd; met bepaling wijders, dat aan de 1ste en 2de luitenants van de kavallerie en rijdende artillerie, die voortaan slechts een eigen dienstpaard zullen behoeven te houden (en derhalve slechts aanspraak hebben op de uitdeeling van een ration), bij ontstentenis of ziekte van hun paard, in dienstbetrekking, een escadrons- of compagnies-paard zal worden verstrekt, en dat de officieren van gezondheid en paarden-artsen, mitsgaders de luitenant-kwartiermeesters, tot de troepen te paard behoorende, of daarbij dienst doende, voor het vervolg, wanneer de dienst zulks noodzakelijk zal vereischen, op last van den kommanderenden officier, van een compleet uitgerust eskadrons- of compagnies-paard zullen worden voorzien.

— Naar men verneemt heeft het Z. M. den Koning, op voordragt van den minister van marine, behaagd, eenige wijzigingen daar te stellen in de tegenwoordige regeling van het personeel van den scheepsbouw van oorlog, in dier voege, dat de constructeurs en onder-co[redacted] ingenieurs van de marine zullen uitmaken.

Aan de constructeurs is toegekend de titel van hoofd-ingenieurs, aan de onder-constructeurs die van ingenieurs van de 1ste en 2de klasse, wijders is aan de hoofd-ingenieurs verleend de rang van kapitein-luitenant ter zee, aan de ingenieurs van de 1ste klasse die van luitenant ter zee der 1ste klasse, aan de ingenieurs van de 2de klasse die van luitenant ter zee van de 2de klasse. De aspiranten zullen gelijk staan met de adelborsten der 1ste klasse bij de marine.

— De Duitsche dagbladen hebben gemeld, dat in het laatst van september tot den 8 october aanstaande het 10de armeekorps van het Duitsche bondsleger in de omstreken van Luxemburg zal worden bijeengetrokken, en hoe men verwacht dat vele officieren van naburige landen tegen dien tijd aldaar zullen aankomen, om, bij gelegenheid der manoeuvres, getuigen te zijn van dit belangrijk militair schouwspel. Men noemt hier ter stede, als door ons gouvernement tot dat einde benoemd, den majoor der infanterie *Landol*, den kapitein der artillerie *Broers* en den ritmeester der kavallerie *Köning*.

AMSTERDAM den 21 *augustus*. Ter beurze was er heden nog al sprake van een ongeluk, met den spoortrein van 2½ ure van Haarlem voorgevallen; maar zoo wij uit goede bronnen vernemen, heeft de zaak enkel hierin bestaan, dat de trein op de hoogte van het oude Amsterdamsche station, door de onoplettendheid van een der wachters, in een verkeerd spoor is geraakt, en hierdoor welligt geweldig tegen dit gebouw zou hebben kunnen aanbotsen, maar dat de stoot door een aldaar staand locomotief is afgewend geworden, en hierdoor grootere schade voorgekomen is, terwijl er ook voorts niemand eenig noemenswaardig letsel bekomen heeft.

MIDDELBURG den 23 *augustus*. Bij Zr. Ms. besluit van den 16 dezer is tot broeder der orde van den Nederlanschen Leeuw benoemd de heer *A. Geuka*, hoofdonderwijzer bij de stads-armenscholen binnen deze stad.

— Bij besluit van den 26 julij ll. heeft Z. M., herzien hebbende de besluiten van 12 junij 1839 (*Staatsblad* no. 22) en van 14 november 1840 (*Staatsblad* no. 73), bepaald, dat het bij § 2, 3de lid, van eerstgemeld besluit, onder anderen aangewezen gerijfkantoor Hontenisse tevens is opengesteld voor den invoer van steenkolen langs de Schelde en het kanaal van Neuzen, naar de haven van Walsoorden, onder gezegd kantoor gelegen; dat, bij wijziging van art. 4 van het voorschreven besluit van 14 november 1840, worden opgeheven de aangeduide routes of heerebanen, *a.* van den zoogenaamden Grave-Jansdijk, van Assenede langs de buurtschap het Staakje naar Sas-van-Gend, *b.* van den zoogenaamden Wittebrugsweg, komende van Sinte-Margueriet over Waterlandkerkje naar IJzendijke, en dat in plaats van laatstgenoemden weg wordt aangewezen de Wittebrugsweg, loopende van Sinte-Margueriet naar het gehucht de Brakke, tot aan het aldaar gevestigd gerijfkantoor, en zulks om al-

een te [illegible] voor den invoer der dagelijksche behoeften van de grensbewoners.

— Wegens het concert, dat op ll. maandag te Vlissingen heeft plaats gehad, wordt ons het volgende medegedeeld:

„ De heer *F. Botgorschek*, fluitist en kamer-virtuoos van Z. M. den Koning der Nederlanden, heeft op den 21 dezer zijn bekend talent, niet alleen tot groot genoegen van het Vlissingsche publiek, maar ook tot verligting der zorgen van het in rouw gedompelde huisgezin van den onlangs verdronken loods *L. van Hoeke*, en van diens krankzinnigen schoonzoon, aangewend, door het geven eener soirée musicale, waarin die toonkunstenaar waardiglijk werd geadsisteerd door mevr. *Anschütz Botgorschek*, zangeres en pianiste te Middelburg, welke zich door haren zuiveren en bevalligen zang, in aria's en liederen, niet alleen, maar ook door de klavier-begeleiding van bijna al de obligaten, heeft onderscheiden en verdienstelijk gemaakt. Een quartet van *L. van Beethoven* is door de heeren *de Groot* (primo), *Wiener* (secundo), *van Emden* (alt) en *Ceulen* (bas), met smaak en juistheid uitgevoerd. Variatiën van *David* (voor viool) voorgedragen door den heer *de Groot*, en nocturne van *Jacobse* (voor violoncel) door den heer *Ceulen*, zijn met gevoel en veel kunstvaardigheid gespeeld; beider toon was voortreffelijk. Bovenal hebben de wegslepende, verrukkelijk melodiense toonen van den fluitist *Botgorschek*, zoo in de groote fantaisie van *Furstenau* en de variatien van *Hennemeijer*, als in duo met de welluidende stem zijner zuster, (in „ *Sehnsucht nach der Schweitz*" lied van *Kummer* en in de cavatine van *G. M. von Weber*, beiden met fluit) het genot ten hoogsten top gevoerd.

„ Alle deze toonkunstenaren hebben hierdoor blijken van menschenliefde, met kunstmin vereenigd, gegeven.

„ De *lof der weldadigheid*, fragment van een gedicht, vervaardigd en voorgelezen door den heer militairen intendant *D. J. Reese*, gaf eene ter gelegenheid aangebragte afwisseling aan het musicale kunstgenot.

„ Aan allen die, zoo door geldelijke als door andere bijdragen, hierin hebben medegewerkt, wordt, ook namens de bedroefde wed. *van Hoeke*, nederigen dank betuigd."

— Ten aanzien van het besluit der directie van de Nederlandsche Handel-maatschappij, van den 3 dezer, leest men in de *Gazette van Gend* de volgende mededeeling:

„ De *Handel-Maetschappy* heeft een berigt uytgegeven dat niet alleen te Amsterdam eenen diepen indruk heeft gemaekt maer dat ook buytenslands voor den koffy-handel van het hoogste belang is. Zy verwittigt den koophandel dat zy besloten heeft in de eerstkomende veyling de prys der gewone koffy-soorten niet beneden de 20 cents en de andere in evenredigheyd te verkoopen. Men weet dat tot dus ver de handel-maetschappy altyd alles verkocht aen den meestbiedenden en dat daeruyt natuerlyk volgde dat de pryzen zeer laeg waren, aengezien alle makelaers van het land met elkander afspraek maekten van deze pryzen niet te verhoogen.

„ Het andere gedeelte van het berigt der maetschappy is niet min belangryk. Tot hiertoe kon elken makelaer, zelfs na de verkooping, naer goedvinden eenen voorraed van koffy tegen den verkoop-prys nemen. Hier uyt volgde dat de makelaers nooyt haestig waren om te koopen, wel zeker zynde, dat zy na de verkooping nog hunnen voorraed konden opdoen zonder eenigzins duerder te betalen.

„ Hierin voorziet de Handel-Maetschappy terwyl zy vaststelt: 1°. dat er voortaen na de openbare verkooping aen niemand meer koffy zal afgeleverd worden dan met verhooging van een half par cent van den verkoop-prys en 2°. dat men nooyt *minder* dan tien duyzend balen op deze wyze zal verkoopen."

— Volgens latere berigten heeft de brand in de Tooley-street te Londen zich nog verder uitgestrekt en ook de kerk van St. Olave, alsmede een hoogen toren, op welke een telegraaf geplaatst was, vernield, en aan verscheiden in den Teems liggende schepen groote schade toegebragt.

Iets over Doctor HAHNEMANN,

Stichter der Homéopatische Geneeskunde.

Samuel Christian Frederic Hahnemann, doctor in de geneeskunde, opperhofraad van Anhalt-Köthen, overleed te Parijs den 2 julij ll., in den ouderdom van 89 jaren. Geboren te Meissen in Saken den 10 april 1755, van arme ouders, was hij het aan zijne snelle vorderingen in de lagere scholen verschuldigd, dat hij gratis onderrigt bekwam aan de hoogere scholen; op zijn veertiende jaar verving hij reeds den hoogleeraar in het Grieksch met het geven van deszelfs lessen. Bevorderd zijnde tot doctor in de medecijnen aan de hoogeschool te Heidelberg, den 10 augustus 1781, deed hij in 1790 verscheidene ontdekkingen in de scheikunde, waar over geheel Duitschland verbaasd stond. Hij vond het middel om de vergiftigingen te kennen, die voortgebragt werden door rottekruid en de verschillende vervalschingen van den wijn; hij vond het nederplofsel van kwik uit, in onze dagen bekend onder den naam van oplosbaar kwik van *Hahnemann*. Bezig zijnde met de vertaling van het geneeskundige werk *van Cullin*, kwam hij aan het artikel der kina, en was verbaasd over de menigvuldige vooronderstellingen waardoor men getracht had hare koortswerende kracht te verklaren. Hij besloot met zichzelven de proef te nemen, en nam gedurende verscheidene dagen groote hoeveelheden van dit geneesmiddel in. Hij gevoelde spoedig eenen afwisselenden koortsigen staat, zeer gelijkende op dien, welken de kina geneest. Dit was het punt, waarvan de geneeskundige geleerdheid, waarmede *Hahnemann* zich eene blijvenden roem verworven heeft, uitging, en welke hij onder dezen grondregel heeft zamengevat: *Similia Similibus Curantur.* Wij zullen *Hahnemann* niet volgen in de onderscheidene verwisselingen van zijne lange en geleerde loopbaan, maar, welke ideën men zich ook vorme van zijne leerstellingen, kan men toch niet ontkennen, dat hij in het opsporen zijner denkbeelden eene onverzettelijke volharding ten toon spreidde, welke nog werd geruggesteund door eene sterke en diepzinnige overtuiging, vereenigd met een opregt hart en godsdienstigen zin.

Sedert 1835, een weinig tijds na zijn tweede huwelijk met mejufvr. *Melanie d'Hervilly*, vestigde *Hahnemann* zich te Parijs, waar hij in de laatste jaren zijns levens, in de teedere liefde van mevr. *Hahnemann* en in de diepe achting zijner leerlingen, eene ruime schadeloosstelling genoot voor de geledene ongemakken des levens. Hij is bij zijne volle vermogens gestorven, en dankte de Voorzienigheid voor de genade die zij aan hem bewezen had.

Beantwoording van het artikel over de dus genoemde Watervrees of dolle Honds-ziekte.

(*Zie Middelburgsche courant van 8 julij 1843.*)

Ter beantwoording van het artikel van den menschenvriend in het 5de district der Provincie Zeeland, aan het hoofd voerende: *over de dus genoemde watervrees of dolle hondsziekte*, strekke het volgende:

Het artikel door de Middelburgsche courant van den 17 junij 1843, uit de Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant van den 14 junij overgenomen, diende ten vervolge van een in het vorige nummer der laatstgenoemde courant geplaatst berigt, uit hetwelk te lezen was: dat, bij den daglooner *Wouters*, *veel te laat*, geneeskundige hulp was ingeroepen, daar het spoedig bleek, dat hij *door de watervrees was aangetast*, aan welke ziekte hij in den morgen van den tweeden dag, na de ingeroepene geneeskundige hulp, overleed; — dat hij vóór twee maanden eenen dollen hond had begraven; — dat een andere, aan dolheid, op hetzelfde erf gestorven, hond een kind had gebeten, hetwelk toen onder geneeskundige behandeling was, hoewel hetzelve tot nogtoe (destijds) geene nadeelige gevolgen der dolle hondsbeet ondervond; enz.

Indien de Middelburgsche courant ook een vorig artikel had overgenomen, zoo zoude de menschenvriend ongetwijfeld verscheiden aanmerkingen hebben terug gehouden, welke nu gestrekt hebben, om veel van het nut weg te nemen, hetwelk de mededeeling van het *voorbehoed-middel* had kunnen bewerken. Had hij het heil der menschheid bedoeld, zoo had hij voozeker liever zijne aanmerkingen aan de Prov. Geldersche en Nijmeegsche courant gezonden, vóór dat ZEd. door eene openbare in twijfeltrekking van het middel, deszelfs waarde, in het oog des publieks, voor een groot gedeelte, benam.

Op deze aanmerkingen kan voorts volgenderwijze geantwoord worden:

Vooreerst: De daglooner *Wouters*, zondag avond den geneesheer geroepen hebbende, is in den vroegen morgen van dingsdag overleden, en dus nog geene dertig uren onder geneeskundige behandeling geweest; — hij heeft het opgegevene middel *niet* gebruikt, daar hetzelve slechts een *voorbehoedmiddel* tegen de watervrees is, en zelden of nooit *gedurende* deze ziekte wordt toegediend. Buitendien was daartoe de tijd te kort.

Ten tweede: Een algemeen bekend en, om zijne kunde, overal geacht geneesheer alhier ter stede, grijs geworden in de practijk, en nog heden, tot geluk onzer stad, niet minder dan vóór vele jaren, practiserende, heeft in zeer vele gevallen van watervrees dit middel toegediend en nooit anders dan met het beste gevolg, *zonder eenige uitzondering*, terwijl andere lijders op denzelfden tijd en ten gevolge van dezelfde oorzaken, onder anderer behandeling, bezwelten.

Ten derde: Het door den dollen hond gebeten kind heeft van het voorbehoedmiddel naar behooren gebruik gemaakt, en is tot het oogenblik (14 augustus) zeer velvarend.

Indien uit het aangehaalde artikel niet scheen te blijken, dat de *menschenvriend* tevens geneesheer of althans geneeskundige was, zoude men reden hebben daaraan te twijfelen, daar eenen practicus in het genees- of heelkundige vak het beroemde werk van *Gesscher*, *hedendaagsche oefenende heelkunde* niet mogt onbekend zijn. Indien ZEd. het 1ste deel, 2de stuk, pag. 410, gelieft op te slaan, zal hij zich zelven zijne vraag „ *waarvandaan het komt, dat zulk een, op hoog gezag aangekocht en beproefd middel, allengskens is verloren gegaan*," negatief kunnen beantwoorden. Immers op de aangeduide bladzijde staat het specificum duidelijk, in het Latijn en Nederduitsch beschreven.

Niet omdat het openbaar gemaakte voorschrift was verloren gegaan, maar omdat het scheen, dat, bij den vloed der nieuwheden, het oude heilzame middel, althans bij jonge geneeskunst-beoefenaren, of uit het geheugen was gegaan of geheel onbekend was; — niet om te zeggen: dat middelen van *de Hooge* of *Lage Zwaluw*, *de Bildt*, *Oostkapelle* en meer andere, minder doeltreffend zijn; — niet om de eigenaren van deze geheime middelen, welke voor dure prijzen worden verkocht, te benadeelen, maar alleen uit overtuiging, dat door beproefde en als doelmatig erkende en bekende middelen, althans door oordeelkundige geneesheeren, meer nut is te stichten dan door geheime medicamenten; — om al deze redenen heeft de redactie der Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant, het heil der menschheid beoogende, het *voorbehoedmiddel tegen de watervrees* op nieuw publiek gemaakt.

Nijmegen, Aug. 1843. *De Redactie der Prov. Geldersche en Nijmeegsche Courant.*

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN den 23 *augustus.* Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Georgia*, J. Otie, van Cowes, met tabak; *Victorine*, P. Exmelin, van Havre-de-Grace, en *Paragon*, H. Wilkenson, van Windau, beide met stukgoederen.

Voorts: *August*, P. van den Kerkhoven, van Liverpool naar Gend, met klipzout; *Utility*, R. Addison, van Sunderland voor deze stad, met steenkolen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeild: *Elisabeth*, H. Anderson, naar Christiaansand; *Frithioff*, W. Ugland, naar Arendahl; *Vaaren*, J. Matthiessen, en *de Juno*, J. Bhrijn, beide naar Newcastle; *Anna Rebecca*, J. Schumacher, naar Petersburg; *Glendour*, W. Parsons, naar Helsingor, en *Junius*, J. Poke, naar Boston, alle met ballast; *Minerva*, M. Knudsen, naar Valparaiso, en *de Hoop*, H. J. Pott, naar Dantzig, beide met stukgoederen.

VERE den 23 *augustus.* Den 20 dezer is naar zee gezeild de Engelsche schooner *John Frederich*, M. Ord, van Middelburg naar Seaham, met ballast.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd:
J. J. PICK
MIDDELBURG en
den 23 Augustus 1843. C. J. DE KONING,
Wed. H. N. SCHREURS.

Bijzondere en algemeene kennisgeving.

MIDDELBURG, den 21 Augustus 1843. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe C. P. L. BOOGAERT, geb. *Baronnesse* VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG.

Al de genen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan MARCUS DE VRIES, Slagter te Vlissingen, worden verzocht daarvan ten *spoedigste*, immers voor of op den 26 dezer maand, opgave of betaling te doen ten Kantore van den Procureur *Pieter Rekker*, alhier.

PUBLIEKE VERKOOPING, Zaturdag den 26 Augustus 1843, des voormiddags ten 10 ure, op de Bovenzaal van de gewezene *Handel-Societeit*, in den Langendelft te Middelburg, ten overstaan van den Notaris *A. Stuart Makkers* en getuigen, van eene extra schoone partij BLOEMBOLLEN. Daags vóór de Verkooping voor een ieder te zien.

Op Vrijdag den 1 September 1843, des voormiddags ten tien ure, zal, ten overstaan van den Notaris *Abraham van den Broecke Az.*, op de Werf der *Commercie-Compagnie*, te Middelburg, in het openbaar worden te koop gepresenteerd, eene groote partij HOUTWAREN, bestaande in Eiken Platen, Ribben, Grondplanken, Damstijlen, Mestput- en Schutselpalen, Eiken en Greinen Deelen, Greinen en Dennen Ribben, Juffers, Kolders en Sparren; voorts eene groote partij BRANDHOUT, een MOLEN-AS en hetgeen verder zal worden gepresenteerd. — Alles twee dagen te voren en op den dag der Verkooping voor ieder te bezigtigen.

De toegang tot de Werf is bij de St. Geertruidspoort.

VERWACHT binnen 8 à 10 dagen, voor rekening van DUTILH, de Engelsche Brik *Richard*, Kapitein *Cook*, met grove *Sunderlandsche* SCHAAL- en MAATKOLEN, welke door derzelver vettigheid als grofte en vluggen brand boven de Kolen van andere Rijken verreweg de voorkeur verdienen. Ook zal eerstdaags in lossing komen het Schip *de Vrouw Wina*, Schipper *F. Mouthaan*, van Brussel, met zuivere SCHAAL- en MAATKOLEN, uit de Mijnen bij *Marrimont*, waar de beste Koolsoorten uit Belgie gevonden worden, en welke Kolen boven de Engelsche verkieselijk zijn, alleen door derzelver zindelijkheid, als gevende geen rook, terwijl zij het zoo wel in hitte als in vluggen, vrolijken en voordeeligen brand veel bij de Engelsche Koolsoorten moeten verliezen. De ondergeteekende, bedankende voor de reeds door zoo vele geëerde Stadgenooten aan hem toevertrouwde orders, beveelt zich in het aandenken en tot meerdere bestellingen minzaam aan, belovende eene allezins prompte en voldoende bediening.

Vlissingen, den 24 Augustus 1843. DUTILH.

Reeds heden en volgende dagen ligt in lossing de Engelsche Brik *Utillity*, Kapitein *Addison*, met grove *Sunderlandsche* KOLEN, in plaats de Brik *Richard*, kapitein *Cook*, welke zal lossen voor rekening van DUTILH.

Zij die begeeren opgeleid te worden tot Helpsters op eene BEWAARSCHOOL, kunnen zich aanmelden bij den Hoofd-Onderwijzer *A. Gouka*.

Heden of morgen in lossing versche BIEREN. PILAAR.

De TAPPERIJ *DE DILIGENCE*, aan de Vlissingsche Poort, is uit de hand te koop, om met primo November aanstaande op het gebruik te komen; adres bij den Eigenaar en Bewoner derzelve.

AANVRAAG VOOR AGENTSCHAPPEN.

Voor eene Handelszaak, die tot op de kleinste Plaatsen met goed succes kan worden gedreven, worden, voor rekening van een Huis in *Noord-Duitschland*, AGENTEN gevraagd; de vereischten zijn: vele kennis met de Bewoners der Plaatsen in de omstreken van het Agentschap, benevens reputatie van een zedelijk gedrag; wordende, bij goede informatien, geene cautie verlangd. De reflecterenden gelieven zich te adresseren, *franco*, aan den Heer O. MUSTUT, te WEENER, in *Oost-Vriesland*.

De TANDMIDDELEN van den Heer TALMA, Médecin-Dentiste te *Brussel*, zijn verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker VAN BAKELGEM.

*** TEPELBALSEM, ook tegen ruwheid der Lippen, Winterhanden en Voeten, prijs per Potje 50 cents; PILLEN tegen de Maagpijn, per Fleschje 90 cts.; PILLEN tegen het verterende Lendewater, per Doosje *f* 1. Breeder omschreven in de Biljetten; zijnde een en ander te verkrijgen bij de Heeren Apothekers *van Overbeeke*, te Middelburg; *Lagaay*, te Vlissingen; *Ochtmans*, te Zierikzee, en *van der Hoek*, te Goes.

Bij P. C. VERHOEFF, Boekhandelaar te *Vlissingen*, is uitgegeven:

J. H. BÖSKEN, Hervormd Predikant te Vlissingen, Bevestigings-Rede, gehouden den 9 Julij 1843; à 30 cts.

Ook zijn bij denzelven nog exemplaren te bekomen van het *Gedenkschrift* der oprigting van het Standbeeld voor M. A. DE RUYTER, met Platen; à *f* 3,75. Benevens Afbeeldsels van genoemd Standbeeld, à 50 cts.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.